ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Спис № 18
Архівний № 1025

Управління СБУ
по Сумській області

фильтрационное

ДЕЛО

№ 11418

Вертий Дарья
Сергеевна

Начато 13 сентября 1945 г.
Окончено 6 сентября 1955 г.
на 5 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Спис № 18
Архівний № 1025

е посадимо по 1.250 чубуків.
тарів посадки нам потрібно на
5 року 12.500 чубуків. А доб-
00 чубуків на площу 75 гекта-
мо відпустити восени, чи ран-
ою для інших господарств за
ю земельних органів.
их плантаціях, де є ще неза-
яди, будемо продовжувати роз-
кущів відводками. Цей спосіб
стий. Від куща до проміжного
опуємо неглибоку канавку, про-
в ній від старого куща здерев'я-
, прикопуємо, і тільки кінець її
е на місці нового ряду.
дивши всі ці способи, зможемо
озмножити й протягом короткого
но поширити навколо столиці Ра-
України — нашого квітучого
щі столові сорти винограду.

в нас весь час чиста від бу-
грунт добре розпушений. Через
до випаровує вологи, легко вби-
падки й краще прогрівається.
найчастіш у липні та серпні,
на європейських сортах, пере-
сла і Португізер, буває грибкове
лия мільдью, з яких, коли вчас-
ровести боротьби, хвороба може
на інші сорти і знищити весь

рибок з'являється після дощів або
пература нижче за 20 градусів.
ого такі. На верхньому боці ли-
утворюються кутуваті білі, жов-
навіть синюваті плями, а з ниж-
білуватий павутинний наліт у
плісняви. Дощової погоди плями
швидко розростаються, злива-
листки засихають. За якихось
ів хвороба може так поширитися
що доходить до грон. Тоді захво-
агони та ягоди. До визрівання
ліють абож стають світлосірі, а
визрівання — бурі.
ми боремося проти мільдью? Ко-
ляємо пошкоджені листки, обби-
і спалюємо. Але до цього нама-
ніколи не допускати. Проти міль-
ризкуємо кущі бордоською ріди-

захворювання знову буде виявле-
уге і втретє оббризкуємо. І, як
хоч за літо й не помітимо захво-
на мільдью, один раз обов'язко-
кущі на плантації оббризкуємо
бордоської рідини порядком оз-
профілактики.
о, уважно запроваджуючи весь
агротехнічних заходів, забезпе-
брий розвиток кущів, повне ви-
грон і високий урожай.
нки в нас змагаються за високий
І ми всі певні, що восени збере-
чну кількість винограду для на-
лінських воїнів і населення міста.

на», Київ, Прозорівська, 59.

важливіша технічна культура знеособлена, бо в організації праці тут допущено великі хиби. Артіль залучає до роботи

С. ШВЕЦЬ.
(Наш спецкор.).

Коломацький район,
на Харківщині.

Бур'яни глушать посіви

Вчасно посіяли буряки колгоспи Веприцької МТС. Але сівбу провели по весноораній, грунт пересушили. Подекуди бурякове насіння загорнули мілко. Через ці огріхи сходи з'явилися недружні, а за холодної погоди спочатку розвивалися дуже повільно.

Після рясних червневих дощів на плантаціях створилася велика строкатість. Ось артіль «Заповіт Ільїча». Буряків тут 35 гектарів. Рослини дружно пішли в ріст, є по чотири й більше листочків. Їх негайно слід прорвати. Одночасно в багатьох місцях наклюнулось і насіння, що пролежало в сухому грунті. Місцями з'явилась і вилочка, але разом з цим росте велика сила бур'янів. До того ж на поверхні грунту утворюється корка.

Якщо плантації прополоти та розпушити грунт, буряки швидко підуть у ріст. Але голова артілі т. Блоха мало приділяє уваги бурякам. На обробіток посилають підлітків, які ще не працювали на цій культурі. Вони не вириваютъ бур'янів руками навколо рослин, а вирубують їх сапками, пошкоджують і загортають землею молоді сходи. Зовсім недбало прополюють, засипаючи рослини, в першій бригаді колгоспниці Надія Федусенко, Уляна Натрусна та Орина Губар.

Не кращий стан з буряками і в артілі ім. Будьонного. В ланці Дулич Катерини колгоспниці Ганна Горова та Уляна Кириченко допускають вирубування буряків, а бур'яни залишають.

В артілі «Нове село» 50 гектарів буряків теж заросли бур'янами. 3.360 працездатних жінок на обробіток буряків виходить не більше 8—10. Нічогісінько не зробив голова артілі т. Кравченко, щоб організувати жінок на прополювання буряків.

Ф. ЄМЕЦЬ,
агроном Лохвицького цукрокомбінату ім. Сталіна на Полтавщині.

Телеграми зза кордону

Повідомлення штабу верховного командування експедиційних сил союзників

ЛОНДОН, 12. (ТАРС). В опублікованому сьогодні ранком повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

Німці починали 11 липня численні запеклі контратаки вздовж усього фронту. Атаки були відбиті, і наші війська трохи просунулись уперед. Війська союзників наступають по дорозі, що йде на південь від Ла-Е-дю-Пюї, в напрямі Лессе. Виступ за Сент-Ені трохи розширений. В околицях Сен-Ло ідуть тяжкі бої. Союзники вдержують Пон-Ебер. 11 липня найсильніша контратака німців була проведена в районі Коломбель-Сент-Онорін.

Протягом дня літаки союзників підтримували операції наземних військ і атакували об'єкти противника.

ЛОНДОН, 12. (ТАРС). Як повідомило англійське міністерство авіації, протягом чотирьох днів англійські літаки проводили широкі операції з метою порушити роботу залізничного транспорту в Північно-Західній Франції. Нальотів зазнали понад 60 транспортних центрів, через які німці доставляли підкріплення до зони боїв. Багато залізничних вузлів тепер блоковані розбитим рухомим складом і мостами, що обрушилися, а головні шосейні шляхи розриті глибокими воронками.

ВОЄННІ ДІЇ В ІТАЛІЇ

ЛОНДОН, 12. (ТАРС). Штаб військ союзників в Італії повідомляє, що на багатьох ділянках фронту війська союзників трохи просунулись, перемагаючи впертий опір ворога. Між долиною ріки Тібра і Ареццо частини індійської дивізії англійської 8-ої армії просунулись і зайняли одне село і дві височини в 3 кілометрах на північ від нього. На адріатичній ділянці фронту італьянські частини військ союзників зайняли певну територію поблизу ріки Мізола. Американські частини 5-ої армії, продовжуючи наступ, обминули Кастільончелло на побережжі Лігурійського моря і зайняли кілька ворожих позицій на височинах на схід і захід від Лайятіно.

Авіація союзників вчора бомбила порт Тулон і об'єкти противника в Італії. Винищувачі робили бойові польоти над Югославією і Албанією.

1.100 американських бомбардувальників над Мюнхеном

ЛОНДОН. (ТАРС). Штаб американських військово-повітряних сил на європейському театрі операцій повідомляє, що 11 липня вдень понад 1.100 американських важких бомбардувальників у супроводі великої кількості винищувачів атакували ряд об'єктів у районі Мюнхена. Погода була несприятливою, і бомбардування було проведено за допомогою приладів.

20 бомбардувальників і 2 винищувачі не повернулися на бази.

Відповідальний редактор
А. ШЕВЧЕНКО.

Тираж 60.000. Зам. № 850.

КОМСОМОЛОВІ УКРАЇНИ

11-го липня заступник голови Президії Верховної Ради СРСР і голова Президії Верховної Ради Карело-Фінської РСР тов. **О. В. Куусінен** вручив ордени і медалі нагородженим.

Орден Червоного Прапора через представників вручається Ленінській Комуністичній Спілці Молоді України, нагородженій на відзнаку 25-ої річниці і за заслуги в справі організації молоді Радянської України в період Вітчизняної війни на активну боротьбу проти німецько-фашистських загарбників.

Присутні вшановують бурхливі овації делегації комсомольців і молоді Радянської України, у складі якої секретарі ЦК ЛКСМУ В. С. Костенко, Н. А. Кузнецов, И. Д. Косяк, п'ятих двічі Герой Радянського Союзу О. І. Молодчий, командир партизанського з'єднання Герой Радянського Союзу А. Е. Стрілець, Герой Радянського Союзу С. С. Храмов, старший лейтенант Герой Радянського Союзу І. С. Заклюка, Герой Радянського Союзу Л. М. Павлюченко, старшина 1-ої статті Чорноморського флоту А. Д. Мірошниченко, поет А. С. Малишко, знатна п'ятисотенниця М. В. Гнатенко та інші.

Секретар ЦК ЛКСМУ В. С. Костенко зачитує листа комсомольців і всієї молоді Радянської України товаришеві Й. В. Сталіну, в якому вони дякують урядові, партії, товаришеві Сталіну за високу урядову нагороду і запевняють, що комсомол України, натхнений високою урядовою нагородою, буде ще краще працювати по згуртуванню молоді і організації її на боротьбу з німецько-фашистськими загарбниками, на відбудову народного господарства республіки.

Тов. О. В. Куусінен поздоровляє від імені Президії Верховної Ради СРСР в особі делегатів Український комсомол і висловлює впевненість в тому, що молодь Радянської України буде й надалі самовіддано боротися за справу остаточного розгрому ненависного ворога.

Йосифу Віссаріоновичу СТАЛІНУ

Від імені комсомольців і всієї молоді Радянської України висловлюємо щиру вдячність нашому радянському урядові, великій партії більшовиків. Вам, наш вождь і вчитель, товаришу Сталін, за високу урядову нагороду, якою відзначено заслуги Ленінської Комуністичної Спілки Молоді України у великій Вітчизняній війні Радянського Союзу проти німецьких загарбників.

Приймаючи нагороду — орден Червоного Прапора, комсомол і вся молодь України клянуться радянському народові, більшовицькій партії, Вам, дорогий Йосиф Віссаріонович, і надалі самовіддано, не знаючи страху і втоми, боротися за щастя народу, за свободу і незалежність соціалістичної Батьківщини, віддати всі сили справі розгрому ненависної гітлерівської Німеччини.

Комсомол України протягом своєї 25-річної історії завжди був вірним помічником більшовицької партії. Ми будемо і надалі свято йти за заповітами нашого великого вчителя Леніна, зберігати, як зіницю ока, вірність більшовицькій партії і її славному бойовому прапорові. Ми будемо стійкими і хоробрими, наполегливими і упертими в досягненні наших великих цілей.

Молодь України знає, що державність українського народу, розквіт його господарства і культури, щастя наше можливі тільки у священній дружбі народів Радянського Союзу, осяяній переможним прапором Леніна — Сталіна.

Комсомол і молодь України, вірні своїй Батьківщині, завжди боролися за укріплення великого братерства радянських народів. Це братерство пройшло випробування вогнем і кров'ю, воно зміцніло і загартувалося у дні великої Вітчизняної війни. У цьому братерстві, у дружбі народів — наша сила, наша міць, наша величність.

Клянемося невпинно зміцнювати священну дружбу радянських народів — джерело могутності і гордості, честі і слави Радянського Союзу.

Близька година остаточного розгрому гітлерівської Німеччини. Зоря перемоги яскраво горить попереду.

Клянемося, не шкодуючи життя свого, боротися за остаточну перемогу, за те, щоб добити найлютішого ворога людства — німецьких загарбників, помститись гітлерівським мерзотникам за всі їх злочинства.

Наше покоління має відбудувати рідні міста, села, заводи, шахти.

Клянемося працювати, не покладаючи рук, щоб наша Радянська Україна із попелу і пожарищ встала як квітучий сад.

Комсомол України, натхнений високою урядовою нагородою, буде ще краще працювати по згуртуванню молоді Радянської України і організації її на боротьбу з німецько-фашистськими загарбниками, на відбудову народного господарства республіки. Ми знаємо, що на цьому шляху доб'ємося нових успіхів, бо нами повсякденно керує більшовицька партія, великий Сталін і його вірний соратник — Микита Сергійович Хрущов!

Хай живе наша рідна Радянська Україна!

Слава великій партії більшовиків!

Слава нашому вчителеві, вождеві і другові Йосифу Віссаріоновичу Сталіну!

ДЕЛЕГАЦІЯ КОМСОМОЛЬЦІВ І МОЛОДІ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

до 15 червня виробили
ми «ХТЗ» по 450—47

На запланованих пло
кожним комбайном по 1
60—ярої пшениці, 100
вівса, 20—проса і 60
Усі масиви розташовані
кілометрів—двох-трьох к
моглися ретельного прог
масивів, і бур'яни під
гальмуватимуть нам робо

Щоб домогтися високої
ще раз переглянемо всі в
талі на комбайнах, перев
роботі до початку жнив,
во-запобіжний ремонт тр

Від Радяго

Оператденн

Протягом 12 липня захід і
війська зайняли більше пункті
НИЙ ПАХАР, ВАЛЗАМА, КО
КУЙККАНІЄМІ, КАЙПА і нції К
східній частині Ладозького йська
ЛУНКУЛАН-САРІ, МАНТСІ

Війська 2-го ПРИБА ронту,
північний захід і на захід ОЛЬНИК
дні наступальних боїв пред до
150 кілометрів по фронту. пу вій
ким залізничним вузлом ли по
числі районний центр асті КУ
області РОССОНО, великі ни ВЕР
ДУПЛІ, КІСЕЛЕВА, АРТЮ ВО, М
ЄССЕНІКИ, МАЛЮЗІНО, Л ЛОВО,
залізничні станції НАШОКІ ЛКОВО

На північний захід від ЬК на
з боями просувалися впере більше
великі населені пункти ГО ДЕРН
ТОВЩИНА, ПОЛЬЗИНО, ВО ОВЦІ

На південний захід від ЬК на
ями зайняли більше 60 нас ктів,
РИМШАНИ, ДУКШТИ, НА УРКЕ,
станції РИМШАНИ, ДУКШТ

На північний захід і п ід від
довжуючи наступ, оволоділи центр
районними центрами Баранов асті
з боями зайняли більше 200 лених
пункти ЄВ'Є, ПАНАШИШКИ И, Ж
ЛАНЦІ, НАЧА, ПЕЛЯСА, НО БАКЦ

В місті ВІЛЬНЮС наші щува
центрі міста.

На південний захід від наші
зайняли більше 70 населених ред я
ВЕЛИКЕ СЕЛО, ОЛЬГОВЦІ, НЯ
ДЕРЕЧИН, ГРАБОВЕ і залізни КУР

На захід і південний зах БАР
наступ, оволоділи районним ц новк
кож з боями зайняли більше 5 селе
селені пункти СЕЛЕВИЧІ, ОСТ ЗАЛЬ
НЕХАЧЕВО і залізничні станц ЦІЯ,

На ПІНСЬКОМУ напрямі н з б
кілька населених пунктів та с ДУБН
ЗИ, СУШЕЦЬКОЙ, ГОРНОВО, і зал

На інших ділянках фронт стотни

За 11 липня наші військ фронт
танків. В повітряних боях і в тної а

Протокол

Допроса репортирования из Германии. 1945 года, сентября, 13 дня, с. Лидовина. Я, нач. Лидовинского Райкомвнудела сем. и Мевсиев сегодняшнего допросил ц-ку, которая пояснила:

Верхний Дарья Сергеевна с 1929 г. рождения, уроженка и житель с. Семеновка, Лидовинского р-на, Сумской обл. Образование 4 кл. украинка, б/п, незамужняя, состоит несудимая. До 1941 года работала в к-зе. Содержание ст. 89 УК УССР мне разъяснено.

Верті Дарія

Показала:

Вопрос: Расскажите Вашу краткую автобиографию и Ваших родных?

Ответ: Сама уроженка и житель с. Семеновка, Лидовинского р-на, Сумской обл. Отец мой Верхний Сергей Михайлович с 1904 г. рождения работает в колхозе. Моя мать умерла в 1935 году. Мой брат Верхний Иван Сергеевич с 1914 года с 1938 года находится в рядах РККА. Второй брат Верхний Антон Сергеевич с 1922 года с 1941 г. находится в рядах РККА. Третий Верхний Михаил Сергеевич с 1929 года рожд. в Германии с 1944 года. Все мои братья до войны работали в к-зе. Моя сестра Верхний Житка Сергеевна с 1911 года рождения работает в к-зе. Моя сестра Верхний Прасковья Сергеевна с 1908 г. рождения работает в к-зе. При советской власти наше хоз-во не раскулачивалось и репрессиям не подвергалось. Под судом и следствием никто не был.

Вопрос: Расскажите каким образом Вы попали на работу в Германию?

Верті

Ответ: В 1943 году я добровольно ехала на работу в Германию. В Германии я работала в г. Кале у хозяина. 8 мая 1945 года меня освободили Американские войска и я сразу же поехала домой на родину в сел. Домой я прибыла 15 сентября 1945 года. В полицию меня не вызывали.

В Отербс: Что еще можете дополнить к своему показанию?

Ответ: Больше дополнить ничего не могу. Прот. окол. с моих слов записан верно и мне зачитан в чем и расписуюсь. Верно

Нач. Подолинского Райкомотдела
(Шевчик)

Архивное № 11418
пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде
как Находящ. в амер. зоне
с отражением на оперативно-справочном учете.
Пересмотрел Кн Ротенц (_____)
Согласны:
Начальник _____ отделения
(_____)
Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.
подп. Казиков
6.10 195 г.

УРСР
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
СЕМЕНІВСЬКОЇ
СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
депутатів трудящих
Липово-Долинського району
Сумської області
22.02 1946 р.
№ 23
с. Семенівка

3

Справка - Характеристика

На репатрифовану Вертай Дарью Сергиевну рождения 1919 года в том что она насильно угнана в Германию при окупации территории немцами.

В настоящее время работает в к.зе

Председатель с/с Корниенко

Секретарь - Амирошин

Уряд Виконавчий Комітет Сумської Ради депутатів трудящих Липово-Долинського району Сумської області

сиональных организаций рабочих и служащих, кооперативных организаций, коммунистических партийных организаций, организаций молодежи, от культурных, технических и научных обществ и других общественных организаций и обществ трудящихся, зарегистрированных в установленном законом порядке, а также от собраний рабочих и служащих по предприятиям, военнослужащих по воинским частям, собраний крестьян по колхозам, селам и волостям, рабочих и служащих совхозов—по совхозам.

СТАТЬЯ 49. Окружные по выборам в Совет Национальностей избирательные комиссии образуются в составе председателя, заместителя председателя, секретаря и 8 членов и утверждаются Президиумами Верховных Советов союзных и автономных республик и исполнительными комитетами Советов депутатов трудящихся автономных областей и национальных округов не позднее, чем за 50

СТАТЬЯ 63. Окружные по в
в Совет Национальностей избир
стрировать всех кандидатов в
выставленных общественными
щихся с соблюдением требовани
о выборах в Верховный Совет

СТАТЬЯ 64. Фамилия, имя,
ность каждого зарегистрирован
ного Совета СССР и наименова
ставившей кандидата, опублико
по выборам в Совет Союза избир
выборам в Совет Национальносте
нее, чем за 25 дней до выборов.

СТАТЬЯ 65. Все зарегистрир

227

4

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

Город Волковыск

Видом на жительство служить не может

Действительно по „1" Октября 1945 г.

УДОСТОВЕРЕНИЕ 22398

Фото-карточка

Выдано Вертий Дарья Сергеевна
(фамилия, имя, отчество)

год рождения 1919, место рождения Липодаменовский р-н Сумской области

в том, что он по прибытии из Германии

с „31" августа м-ца по „1" сентября

м-ца 1945 г. содержался в Волковысском проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства Сумскую обл Липодаменовский р-н
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(печать) Потапкович (подпись)

В Германию
дошла добровольно
прибыла 9.09.45 года
явится в 11-Домиловкт
НКВД 10.09.45 года
Голова а-р Кошин

5/13

Архив. 11418 5

1. Фам. Вертий
2. Имя Дарья
3. Отч. Сергеевна
4. Год рожд. 1919 г. 5. Место рожд. Сумская обл. Липодоменовский р-н
6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию тоже
7. Проф. (спец.) ней
8. Парт. б/п. 9. Нац. укр. 10. Гражд. СССР
11. За границей был с 1943 г. по 1945 г.
12. В каких странах проживал и что делал:

Германия раб работ.

(фамилия составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

Село Волковыск
Город
Область Гродненская
Республ. БССР

Фильтрацию прошел
с 1/IX. 1945 г.
по 2/IX. 1945 г.

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) Решение фильтрац. комиссии: подверг. аресту немецк. полицией и подверг. допросу по вопросу моего высказыв. против немецк. власти. Взять на о/учет и ач. разработку.

б) выбыл / направлен 2/IX 1945 г. Липодомоновский р-н, (указать точный адрес куда Сумской обл.

выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

в какой лагерь, тюрьму)

в) Личное дело направлено «18»/X 1945 г. при № фп/01260

в Сумское НКГБ

(точное название органа НКВД—НКГБ)

г) Разные отметки

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 5 листов

пять

«24» 12 1992 г.

Должность хр. фондов

Подпись С. Москвин

Перевірено 04.09.2026

Ов.

Жиздринский ЦКЗ
Артикул ЛВ-087-92-279. Цена 3 коп.